

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovina
Tuzlanski kanton
Općina Živinice
Općinski Načelnik

Program rada općinskog Načelnika za 2011. godinu

PREDLAGAČ/OBRAĐIVAČ: Općinski Načelnik

RAZMATRA: Općinsko vijeće

Živinice, decembar 2010. godine

I UVOD

Pravni osnov za izradu i predlaganje Programa rada Načelnika općine prema Općinskom vijeću sadržan je u odredbama člana VI/6. stav 1. tačka d) Ustava FBiH ("Sl.novine FBiH", br. 1/94, 13/97, 16/02, 22/02, 52/02, 18/03, 63/03, 9/04, 20/04, 33/04, 71/05, 72/05 i 88/08), odredbama iz člana 98. Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH („Sl.novine FBiH“, br. 35/05), odredbama iz člana 13. i 15. Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH („Sl.novine FBiH“, br. 49/06 i 51/09), te odgovarajućim odredbama Statuta općine Živinice („Sl.glasnik Općine Živinice“, br.4/01).

Osnovne smjernice za izradu ovog programa rada sadržane su u odredbama odgovarajućih federalnih i kantonalnih zakona i podzakonskih akata kojima se uređuje oblast poslova iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave, odredbama važećih općih propisa općine Živinice, te planiranih ciljeva iz srednjoročne vizije razvoja općine Živinice. Istovremeno, polazni osnov izrade ovog dokumenta je i sadašnje pravno-političko i ekonomsko stanje u kojem se nalazi naša općina, a posebno sektor javnih usluga na nivou općine Živinice.

Metodologija izrade ovog programa rada zasniva se na nekoliko temeljnih principa, među kojima su najvažniji objektivno prikupljanje svih relevantnih činjenica i ocjena njihove valjanosti i istinitosti, te korištenje raspoloživih podataka statističkih mjerenja privrednih, socijalnih i demografskih pojava koje imaju ili bi mogle da imaju efekte na položaj i ulogu općine Živinice u ukupnom razvoju Tuzlanskog kantona i Federacije BiH. U tom smislu, tokom izrade ovog programa obuhvaćeni su svi bitni pokazatelji, osobine i segmenti lokalnog društva kao što su prostorno-teritorijalni i geografski položaj općine Živinice, demografski razvoj i osobine, stanje i korištenje prirodnih resursa na području općine Živinice, stepen razvijenosti infrastrukture i njene odlike, te stanovništvo i njegov obrazovni potencijal kao najvažniji razvojni faktor.

Cilj izrade ovog programa rada je postizanje što većeg stepena saglasnosti između Načelnika općine i općinskog vijeća Živinice, općinskih javnih ustanova i preduzeća, NVO-a i građana općine Živinice u pogledu ukupnog razvoja naše općine u narednoj 2011. godini, izgradnja njihovog međusobnog povjerenja, postizanje većeg stepena efikasnosti u provođenju usvojenih mjera nositelja lokalne vlasti, transparentnost i predvidivost njihovog rada koja će doprinijeti bržem i lakšem uočavanju eventualnih propusta u djelovanju, te postaviti realne mogućnosti za blagovremenim preventivnim aktivnostima u smislu otklanjanja negativnih razvojnih trendova u općini Živinice. Krajnji cilj izrade ovog programa je širenje kruga zadovoljnih i sigurnih stanovnika općine Živinice u 2011. godini.

II PROGRAM RADA

- Analiza stanja lokalne za jednice/općine

- Normativni položaj i uloga općine

Prema Evropskoj povelji lokalna samouprava je oblik odlučivanja i upravljanja u užim lokalnim zajednicama na užoj teritoriji, neposredno od strane njenih stanovnika ili od strane njihovih predstavnika koje oni neposredno biraju i drugih lokalnih organa. Za razliku od državne uprave, za koju je karakterističan, hijerarhijski odnos, podređenost nižih organa višim i centralizacija u djelovanju, primarna obilježja lokalne samouprave su autonomija i samostalnost, decentralizacija i demokratizacija.

Po Ustavu Federacije BiH ("Sl.novine FBiH", br. 1/94, 13/97, 16/02, 22/02, 52/02, 18/03, 63/03, 9/04, 20/04, 33/04, 71/05, 72/05 i 88/08), općina je definisana kao jedinica lokalne samouprave. Ustav Federacije BiH je izričit u tome da se u općini ostvaruje lokalna samouprava i to detaljno naglašava kroz odredbu o nadležnosti Općinskog načelnika, prema kojoj je Općinski načelnik nadležan za provođenje općinske politike i izvršavanje općinskih propisa, kao i obavljanje svih dužnosti koje na općinu prenesu kantonalne i federalne vlasti.

Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH jasno definiše da se općina ima pravo osim vlastite nadležnosti ustanovljene Ustavom, baviti i svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu Ustava i zakona. Isti zakon takođe definiše da je općina samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti i da ove nadležnosti ne mogu biti ograničene ili uskraćene od Federalnih ili Kantonalnih vlasti.

Do ostvarivanja potpune samostalnosti lokalne samouprave proteći će još mnogo vremena, ali nas upravo to obavezuje da kontinuiranim naporima stalno radimo na njenom ostvarenju u punom kapacitetu.

U vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave posebno spadaju:

- osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa Ustavom,
- donošenje budžeta jedinice lokalne samouprave,
- donošenje programa i planova razvoja jedinice lokalne samouprave i stvaranje uvjeta za privredni razvoj i zapošljavanje,
- utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline,
- donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući zoniranja,
- utvrđivanje i provođenje stambene politike i donošenje programa stambene i druge izgradnje,
- utvrđivanje politike korištenje i utvrđivanja visine naknade za korištenje javnih dobara,
- utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem,
- utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom jedinice lokalne samouprave,
- utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima jedinice lokalne samouprave i raspodjele sredstava ostvarenih na osnovu njihovog korištenja,
- upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne i komunalne infrastrukture,
- vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda,
- prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada,
- održavanje javne čistoće,
- gradska groblja,
- lokalni putevi i mostovi,
- ulična rasvjeta,
- javna parkirališta,
- parkovi,

- organiziranje i unapređenje lokalnog javnog prijevoza,
- utvrđivanje politike predškolskog obrazovanja, unapređenje mreže ustanova, te upravljanje i finansiranje javnih ustanova predškolskog obrazovanja,
- osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnog obrazovanja,
- osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta,
- ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te osiguranje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima jedinice lokalne samouprave,
- analiza stanja javnog reda i mira, sigurnosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema nadležnim organima za ova pitanja,
- organiziranje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spasavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa,
- uspostavljanje i vršenje inspeksijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti jedinice lokalne samouprave,
- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave,
- raspisivanje referendumu za područje jedinice lokalne samouprave,
- raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju jedinica lokalne samouprave,
- preduzimanje mjera za osiguranje higijene i zdravlja,
- osiguranje uvjeta rada lokalnih radio i TV stanica u skladu sa zakonom,
- osiguravanje i vođenje evidencije o ličnim stanjima građana i biračkih spiskova,
- poslovi iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama,
- organiziranje efikasne lokalne uprave prilagođene lokalnim potrebama,
- uspostavljanje organizacije mjesne samouprave,
- zaštita životinja

Osim ovih, važne su i odredbe definisane članom 10. i 11. pomenutog zakona kojima je propisano da federalni i kantonalni organi vlasti mogu određene poslove prenijeti na općine odnosno povjeriti njihovo izvršenje općinama, ali takvo povjeravanje vršenja poslova mora biti praćeno dodjelom odgovarajućih novčanih sredstava potrebnih za njihovo efikasno izvršenje.

Međutim, u svojoj praktičnoj primjeni pomenute zakonske odredbe se još uvijek ne primjenjuju na odgovarajući način, s obzirom da se ustavna kategorija prava na lokalnu samoupravu svodi vrlo često na puku dekoncentraciju javnih poslova od strane viših organa vlasti. Zato se pomenuta finansijska sredstva namijenjena jedinicama lokalne samouprave ili uopće ne prenose ili se prenose u neznatnom dijelu. Kao posljedica toga, svake godine postoji određen stepen nerealiziranih ciljeva koje općina Živinice nije u mogućnosti sama da riješi, a što se najbolje može vidjeti kroz primjer neizgradnje jedinstvenog sistema grijanja urbane jezgre općine Živinice. Osim toga, i primjer dodjele naknada od koncesija lokalnim zajednicama od strane kantonalnih vlasti išao je u potpuno krivom smjeru koji je postao potpuno neustavan i nezakonit. Upravo takav neodgovoran pristup kantonalnih vlasti me ponukao da se, iako nerado, obratim Ustavnom sudu FBiH sa zahtjevom za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u pogledu neustavnih odredaba kantonalnog zakona koji uređuje oblast koncesija. Kao što je poznato, ovaj sud je svojom presudom uvažio zahtjev općine Živinice, osporeni zakon proglasio neustavnim i naložio kantonalnim vlastima njegovo usklađivanje sa Ustavom FBiH i odgovarajućim federalnim zakonima. To još uvijek nije učinjeno i vjerovatno će čekati svoje rješavanje pred novim sazivom kantonalne skupštine.

Organi općine kao jedinice lokalne samouprave su Općinsko vijeće i načelnik. Općinsko vijeće, kao predstavničko tijelo vlasti, je najviši organ odlučivanja, a vijećnici kao članovi vijeća odgovaraju za ustavnost i zakonitost akata koje vijeće donosi u okviru svojih nadležnosti.

Izvršni organ jedinice lokalne samouprave je općinski načelnik (u gradu gradonačelnik) i on odgovara za ustavnost i zakonitost akata koje donosi u svojoj nadležnosti, odnosno predlaže Općinskom vijeću.

Međusobni odnosi vijeća i načelnika zasnivaju se na principima međusobnog uvažavanja i saradnje, uz pojedinačnu odgovornost za ostvarivanje vlastitih nadležnosti i zajedničku odgovornost za funkcioniranje jedinica lokalne samouprave.

- Geografski položaj i prirodni resursi

Općina Živinice ima relativno povoljan ekonomsko-socijalni položaj, koji je uvjetovan nizom prirodno-geografskih faktora kao što su prostrano poljoprivredno zemljište u Sprečkom polju, šume i šumski resursi, te znatne količine mrkog uglja i lignita. Takođe, i društveno-geografski faktori su relativno povoljni što se može uočiti iz povoljnog geoprometnog položaja, a kojim područjem prolaze važnije putne komunikacije kao što su Magistralni put M-18 Sarajevo-Tuzla-Županja, Regionalni putevi Živinice-Banovići i Živinice-Zvornik, kao i željezničke pruge Brčko-Banovići i Tuzla-Zvornik. Magistralnim putem općina je povezana sa Sarajevom kao glavnim gradom države, koji je udaljen 120 km, te gradom Tuzla, na udaljenosti od 19 km od područja naše općine. Osim toga, tu su i tri rijeke sa značajnim hidropotencijalom.

- Stanovništvo i tržište rada

Na području općine Živinice prema rezultatima popisa iz 1991. godine živjelo je 54.653 stanovnika. Od tog broja 44.063 Bošnjaka (80,6%), 3.969 Hrvata (7,3%), 3.499 Srba (6,4%) i 3.122 ostalih (5,7%). U predratnom periodu općina je, prema gustini naseljenosti, bila daleko iznad prosjeka Republike BiH. Prema popisu 1991. godine, prosječna gustina naseljenosti na području Općine iznosila 188 stanovnika/km², a u BiH 85 stanovnika/km². Službene podatke o trenutnom broju stanovnika naše općine nemamo, s obzirom da nadležni državni organi još uvijek nisu pristupili donošenju odgovarajućih propisa kojim bi se to pitanje riješilo. U tom smislu, zbog činjenice da još uvijek kao polazni osnov svih strateških planova koristimo popis stanovništva koji je star nepunih 20 godina, to je jedan otežavajućih okolnosti u našim budućim aktivnostima. On ne stvara mogućnost realnog i predvidivog planiranja i razvoja za svih 26 mjesnih zajednica, a koji je cilj istaknut u uvodu ovog programa rada.

- Ekonomske prilike (industrija, poljoprivreda, poduzetništvo, turizam)

Ekonomske prilike na području općine Živinice, uprkos svim dobrim potezima općinskih vlasti u posljednjih godina, bilježe kretanja uobičajena za cijeli prostor Bosne i Hercegovine kao zemlje pogođene ratnim posljedicama. Uzmemo li u obzir i stanje svjetske ekonomije i kretanja na svjetskom tržištu roba i kapitala, onda ipak možemo biti zadovoljni činjenicom da smo izbjegli masovno propadanje privrednih subjekata i neželjene efekte koje oni sa sobom nose. Uprkos negativnim trendovima industrijske proizvodnje, ipak se može konstatovati da je drvna i rudarska industrija preživjela sve nedaće i da se polako vraća na svoju prvobitnu poziciju. Ta pozicija sada je popunjena malim i srednjim preduzećima izrazito privatnog karaktera.

Potrebno je istaći da smo nakon posrtanja industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini u posljednjih 20 godina, našu općinu veoma brzo uspjeli preorijentirati na drugačiji vid privređivanja, a to je poljoprivredna i stočarska proizvodnja koja posljednjih godina daje izuzetno dobre rezultate.

- Općinski budžet

Općinski budžet posljednjih godina zabilježio je izuzetan porast ukupnih prihoda, pa je samim tim otvorena mogućnost za intenzivniji razvoj infrastrukturnih objekata, ali i općine u cjelini. Zahvaljujući harmonizaciji propisa iz domena poreza, sve intenzivnijoj aktivnosti euointegracija i mogućnostima pristupa međunarodnim finansijskim fondovima, budžet općine Živinice se u

značajnoj mjeri stabilizirao, postao elastičan i predvidiv, pa su i aktivnosti općine Živinice u stimulaciji prevashodno poljoprivredne i stočarske proizvodnje postale izdašnije i šire. Sve ovo omogućilo je veći stepen zapošljavanja, i to posebno u okvirima privatnog poduzetništva, pa takva činjenica ukazuje na konstatnu socijalno-razvojnu dimenziju općinskog budžeta u posljednjih desetak godina. Takođe, takva razvojna tendencija pozitivno se odrazila i na lokalnu infrastrukturu i njen intenzivan razvoj, pa je proteklih godina izgrađeno mnogo takvih objekata među kojima se izdvajaju novi asfaltni putevi, gradska sportska dvorana i drugi manji sportsko-rekreacioni objekti, sistem modernih sakupljača otpadnih kanalizacionih voda i slično. Ovo istovremeno znači da su općinski načelnik kao predlagač i općinsko vijeće kao organ koji usvaja godišnji budžet prepoznali prave vrijednosti i usmjerili najveći dio javnog novca u one društvene sektore koji su svojom poslovnom aktivnošću općinu Živinice pretvorili u ozbiljnog partnera u procesu tranzicije privrede i izgradnje države blagostanja kojoj svi težimo. Međutim, posljednje dvije godine, što zbog lošeg planiranja budžetske potrošnje od strane viših nivoa vlasti, što zbog krize na međunarodnom finansijskom tržištu, došlo je usporavanja ovog dinamičnog procesa u našoj općini. Ipak, siguran sam da ćemo zajednički naći put kojim ćemo prevazići pomenute teškoće i našu općinu graditi još većim intenzitetom.

- Obrazovanje, kultura i sport

Prema važećem federalnom zakonodavstvu, oblast predškolskog i osnovnog obrazovanja spada u vlastite nadležnosti. Međutim, do sada su kantonalne vlasti odbijale tu oblast prepustiti općinama, pa samim tim i novčana sredstva potrebna za vršenje istih. To ostaje da predstavlja razlog nesporazumima između kantonalnih vlasti i općina na području TK. U tom smislu, općine me mogu da vrše svoja zakonita prava izgradnje, upravljanja i finansiranja! DOVDE SAM STIGAO!

- Zdravstvo i socijalna zaštita

Prema klasifikaciji strategije razvoja Tuzlanskog kantona općina Živinice je 2000. godine bila „općina sa industrijom na zalasku“. U proteklom srednjoročnom periodu zahvaljujući dobroj viziji, kao i punoj podršci stvaranja novog ambijenta i poslovnog okruženja na teritoriji naše općine, mi smo danas „poljoprivredna i poduzetnička općina“. Puni doprinos ovome dala je općinska administracija čiji su se planovi i programi rada zasnivali na viziji Općinskog načelnika. Svakako, ogroman značaj u općinskom razvoju ima i podrška Općinskog vijeća ovoj viziji, bez obzira na sve probleme i teškoće u radu.

Zato ću sada istaći glavne pravce i tendencije općinske politike za tekuću godinu:

1. Općina će kao jedinica lokalne samouprave biti pokretač aktivnosti u stvaranju i poboljšanju ukupne ekonomske situacije, kroz podršku lokalnom ekonomskom razvoju, javno i transparentno izvršenje budžeta i stvaranje partnerstva između općine, privrednog i nevladinog sektora.
2. Nastaviti dinamiku investiranja u kapitalne projekte, uz mogućnost uključivanja još većeg broja subjekata na partnerskoj osnovi u njihovo sufinansiranje (ovdje osim građana organizovanih kroz interesne zborove i mjesne zajednice, mislim na vladin sektor na višim nivoima vlasti, privredne subjekte kao i nevladine organizacije).
3. Razvijati pravilnu politiku upravljanja ljudskim resursima, na odgovorna mjesta postavljati sposobne i odgovorne ljude, a njihove rezultate mjeriti rezultatima koje postižu organizacije kojima rukovode.
4. Konsolidirati budžet, uz plansko i postupno smanjivanje deficita, za što sredstva dobiti uštedama u potrošačkom dijelu budžeta, a zadržati razvojnu dimenziju budžetske politike (po čemu smo

postali prepoznatljivi kao primjer korištenja budžetskog deficita u razvojne svrhe, što neki ekonomski eksperti prevode kao beskamatno kreditiranje).

5. Kapacitete javnih preduzeća razvijati kao značajan općinski potencijal, konsolidovati ih i učiniti likvidnim i sposobnim za investiranje u razvojne projekte od značaja za općinu Živinice (ako je općinama zabranjeno dugoročno zaduživanje, to u ime lokalne zajednice mogu uraditi javna preduzeća i tako prevazići hendikep postkonfliktnog društva i ubrzati razvoj na lokalnom nivou, kao što je slučaj i iskustvo susjedne Hrvatske).

6. Insistirati i ispoljiti veći uticaj na kreiranje poslovnog okruženja kroz povećano učešće državnih preduzeća u razvojnim projektima općine Živinice (ovdje uključiti oba rudnika, druga državna preduzeća i infrastrukturne direkcije, čiji su potencijali prisutni na teritoriji općine).

7. Obzirom da korištenje prirodnih resursa i potencijala općine Živinice po sadašnjim zakonskim propisima nema skoro nikakvog efekta na razvoj općine, zajedničkim naporima Općinskog vijeća i načelnika pokušati promijeniti stanje u ovoj oblasti tako što će se prihodi od eksploatacije resursa kao što su pitka i industrijska voda, rudno bogatstvo, poljoprivredno zemljište, šumsko bogatstvo, aerodrom i drugi vojni kapaciteti bar djelimično usmjeriti u općinski budžet, a ako to nije moguće, onda u zajedničke razvojne projekte.

8. Zajedno sa reformom organa uprave reorganizovati sve Javne ustanove, te značajno unaprijediti njihovo poslovanje, kao i mjesto i ulogu u razvoju lokalne zajednice (uposliti ih u punom kapacitetu, spojiti srodne i slične poslove, centralizovati finansije i računovodstvo i pripremiti ih za trezorsko poslovanje).

9. Udruživati se sa drugim općinama i gradovima u udruženja i saveze radi ostvarivanja ustavnog principa prava na lokalnu samoupravu, što konačno ima za cilj ubrzaniji ekonomski razvoj i postizanje ekonomske samoodrživosti.

VIZIJA RAZVOJA /srednjoročna , prepisati/

III STRATEŠKI-DUGOROČNI PROGRAMSKI CILJEVI

- **Ciljevi koji će se ostvariti u 2011.godini kao dio realizacije strategije i strateških ciljeva / ove prilagoditi /**
- **Razvojni programi i projekti planirani za 2011.godinu 7Može biti i trebalo bi posebna tačka/**
- **Zaključak**

Da bi općina Živinice najprije zadržala dostignuti trend razvoja, a onda ga nastavila u skladu sa vizijom i strateškim opredjeljenjima, neophodno je pristupiti kvalitetnijem upravljanju ljudskim resursima u potpunom javnom sektoru. To podrazumijeva prihvatanje novog modernog koncepta upravljanja i odlučivanja u općinskoj administraciji, većoj kontroli utroška budžetskih sredstava i

prihvatanju novih informatičkih tehnologija od strane svih uposlenika, kao i razumijevanju i punoj podršci viziji razvoja općine Živinice od strane svih sudionika ovog procesa (od općinskih vijećnika, uposlenika, menadžera javnih preduzeća i ustanova, mjesnih zajednica do samih građana).

Stoga, strateški ciljevi koje je prepoznala vizija razvoja za općinu Živinice predstavljaju:

1. Poboljšanje vodosnabdijevanja šireg gradskog područja, područja Dubrava i integracija lokalnih vodovoda s ciljem da građani imaju obezbijeđenu pitku vodu 24 sata dnevno, osim u slučaju ekstremnih suša (kontinuirani nastavak aktivnosti iz prethodnog perioda).
2. Izgradnja kanalizacionog kolektora za šire gradsko područje i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda kao jednog od uslova za dugoročno postizanje standarda za ulazak u Evropsku uniju,
3. Tražiti rješenje za toplifikaciju općine Živinice, zahtijevati podršku Elektroprivrede BiH, uz mogućnost alternativnih rješenja.
4. Nastaviti izgradnju asfaltnih puteva, asfaltiranjem preostalih dionica regionalnog i važnijih lokalnih puteva i ulica, uz jasno izražavanje prioriteta razvoja infrastrukture nerazvijenijih područja općine,
5. Okončati aktivnosti na dobijanju statusa **grada** Živinice, na osnovu donesenih propisa, uz prethodnu detaljnu elaboraciju prednosti i mogućnosti razvoja u novom modelu organizovanja. (kontinuirani nastavak aktivnosti iz prethodnog perioda)

Osim nabrojanih pet strateških ciljeva, koji po svom obimu obuhvataju najmanje jedan srednjoročni period i čija realizacija u tekućoj godini može biti samo djelimična, operativni ciljevi koje općina treba u tekućoj godini konkretno ostvariti ili definisati procenat njihovog ostvarenja su:

- Nastaviti informatizaciju i unapređenje radnih uslova općinske uprave;
- Uvesti nove servise u cilju poboljšanja pružanja usluga građanima;
- Završiti izgradnju i opremanje centralne općinske arhive;
- Dograditi video nadzor u dvije zgrade organa uprave;
- Završiti radove na zamjeni krovnog pokrivača;
- Okončati dosadašnje aktivnosti na reformi općinske uprave, uz daljnji nastavak saradnje sa OSCE-om i GAP projektom;
- Stalno zahtijevati jačanje finansijske discipline i interne budžetske kontrole;
- Pojačati investiciono-razvojne aktivnosti na ulaganja u objekte zajedničkog finansiranja, sa Elektroprivredom BiH, Kantonalnim i Federalnim institucijama i fondovima, interesnim zborovima građana, Međunarodnim nevladinim organizacijama i drugim donatorima;
- Pojačati nadzor na naplati naknada i taksi po općinskim propisima i kontinuirano ostvarivati kontrolu naplate sredstava iz prometa općinske imovine,
- U sklopu reforme javne uprave sagledati stanje u svim javnim ustanovama, te razmotriti ekonomsku samoodrživost nerentabilnih budžetskih korisnika,
- U saglasnosti sa prostornim planom TK, nastaviti sa izradom Regucionih planova, a u skladu sa finansijskim mogućnostima;
- Započeti sa izradom urbanističkog plana grada Živinica;
- Nastaviti poslove snimanja i uspostave katastra podzemnih instalacija u gradu, kako bi posao polaganja sekundarne vrelovodne mreže tekao što lakše i efikasnije;
- Okončati rješavanje imovinsko-pravnih odnosa sa JP "Šume" TK na prostoru Ciljuga, pretvorbu šumskog u građevinsko zemljište i prići rješavanju uzurpacija, u zoni obuhvata Regucionog plana "Ciljuge 2", ali i drugih područja,
- Istrajati na zahtjevu prema institucijama TK da se asfaltira preostala dionica regionalnog puta R-455A, Svojat-Gračanica;
- Uz pomoć federalnih i kantonalnih vodoprivrednih institucija i Rudnika "Kreka" nastaviti intervencije u vodotoku Spreče, Gostelje i Oskove, čime preduprijeti potencijalnu opasnost od poplava;

- Formirati profesionalnu vatrogasnu jedinicu ili vatrogasno društvo na području općine Živinice;
- Realizirati sve ugovorene i započete projekte asfaltiranja lokalnih puteva i ulica akcijom “marka na marku”;
- Okončati projekat izgradnje kanalizacije u naselju Ciljuge;
- Nastaviti izgradnju Bulevara pored Islamskog centra;
- Južni nasip pored rijeke Spreče urediti kao stazu za šetnju i rekreaciju;
- Na pogodnom lokalitetu pored jezera Bašigovci napraviti staro bosansko selo;
- Nastaviti izgradnju niskonaponske mreže za sjevernu stambenu zonu Novi grad i poslovnu zonu;
- Realizirati projekte asfaltiranja i rekonstrukcije puteva na nerazvijenim dijelovima općine;
- Izvršiti rekonstrukciju (presvlačenje asfaltnog puta kroz MZ Kovače i MZ Gornje Živinice);
- Izgraditi most na Gračaničkoj rijeci, na lokalnom putu Gračanica – Tupković;
- Tražiti i predlagati rješenja za pomoć boračkoj populaciji rješavanju njihovih stambenih i drugih problema;
- Dovršiti izgradnju centralnog Spomen obilježja šehidima i poginulim borcima Općine Živinice;
- Nastaviti sa uređenjem gradskih dvorišta oko zajedničkih stambenih zgrada,
- Nastaviti realizaciju projekta rekonstrukcije dubravskog vodovoda,
- Nastaviti rekonstrukciju vodovoda Sinac,
- Okončati izgradnju i predaju na upotrebu vodovoda Šišići građanima;
- Nastaviti sa izgradnjom pješačkih staza u gradskom jezgru,
- Sufinansiranjem sa Federalnom Direkcijom cesta, Kantonalnom putnom direkcijom i Željeznicama BiH obezbijediti početna sredstva za rješavanje raskrsnica “Križaljka” i okončati radove na raskrsnici “Bišinska” (semaforizacija), kao i dovršenje projekta pružnih prelaza Strašanj i Karaula,
- Nastaviti izgradnju ulične rasvjete u MZ-ma;
- Nastaviti saradnju sa gradovima Bremen i Memingen radi uspostavljanja partnerstva, kao i sa vladinim i nevladinim organizacijama prijateljskih država i međunarodnim institucijama na projektima obnove, izgradnje i povratka;
- Akcijom “Manje smeća – više cvijeća” i kontinuiranim mjerama tokom godine, prostor općine Živinice učiniti ljepšim i ekološki čistim;
- Pojačati aktivnosti i nadzor nad obavljanjem higijene grada, te nastaviti nabavku i ugradnju komunalne opreme grada (klupe, korpe za otpatke, s tubovi, panoi, itd.)
- Preduzeti mjere na uređenju deponije smeća u Gornjoj Višći;
- Provesti postupak obuke i treninga zaposlenika na izradi strategije razvoja općine Živinice;
- Aktivnosti iz Programa rada uklapati sa lokalnim ekološkim akcionim planom;
- Uraditi strategiju razvoja poljoprivredne proizvodnje za općinu Živinice;
- Realizovati podsticaj poljoprivrednoj proizvodnji kroz primarnu obradu zemljišta i troškove otkupa kooperanata te subvencije proizvođačima mlijeka i mesa;
- Organizovati tradicionalne manifestacije “Živiničko ljeto”, „Živinička zima“ i druge kulturne aktivnosti;
- Dovršiti započete aktivnosti na uređenju degradiranog zemljišta i plaže na kompleksu Jezera Bašigovci;
- Nastaviti izdavanje poljoprivrednog zemljišta pod zakup i obradu kompletne Sprečke doline,
- Nastaviti sezonsko zapošljavanje i u okviru javnih radova urediti putne pojase i riječna korita,
- Nastaviti realizaciju projekta “sigurnije okruženje za mlade” ograđivanjem preostalih školskih dvorišta, njihovim osvjetljenjem, te izradom ležećih policajaca i postavljanjem odgovarajuće vertikalne saobraćajne signalizacije na frekventnim pješačkim prelazima;
- U saradnji sa Sindikatom okončati reformu uprave i izraditi kvalitetan program zbrinjavanja viška zaposlenih službenika i namještenika nakon provedene reforme;

- Koordiniranom i efikasnom aktivnosti Imovinsko-pravne i geodetske službe i Inspekcije ući u rješavanje uzurpacija zemljišta u putnom pojasu i zagađenja putnih kanala smećem i otpadnim vodama;
- Kvalitetnije riješiti autobuski javni prevoz i uskladiti ga sa zahtjevima građana, odnosno općim interesima;
- Nastaviti sa redovnim zimskim i ljetnim održavanjem lokalnih i nekategorisanih puteva;
- Uključiti se u realizaciju projekta porodične medicine;
- Izvršiti izmjene i dopune Odluke o komunalnom redu, a zatim istu dosljedno implementirati u praksi,
- Nastaviti pružati podršku socijalno ugroženim kategorijama stanovništva naše općine,
- Nastaviti sa podrškom projektima iz oblasti kulture, sporta, turizma i ekologije.

Osvrćući se na programske ciljeve, moramo konstatovati da za njihovu realizaciju neće biti dovoljna sredstva planirana u Općinskom budžetu, već ćemo morati tražiti izvore sredstava od drugih nivoa vlasti, javnih fondova, međunarodnih finansijskih institucija, građana i koristiti svaku drugu mogućnost, jer je neophodno obezbijediti još mnogo novca.

Želim istaći samo neke budžetom općine planirane aktivnosti:

- Ulaganje u infrastrukturu, u što ubrajamo: izgradnju asfaltnih puteva, mostova, vodovoda, javne rasvjete, kanalizacione infrastukture, za što u 2008. godini namjeravamo izdvojiti, računavši i dio ugovorenih a neizvršenih obaveza iz 2007. godine, preko 3,5 miliona KM;
- Održavanje općinske infrastrukture, preko 700.000,00 KM;
- Podrška razvoju NVO sektoru, preko 100.000,00 KM;
- Podrška sportu, oko 300.000,00 KM;

Ovdje mi nije namjera da pobrojavam projekte, jer su svi jasno iskazani u Planu budžeta općine za 2008. godinu, sa tačno navedenim iznosima novčanih sredstava koja je neophodno obezbijediti za njihovu realizaciju. Ovaj Program bit će u potpunosti usklađen sa usvojenim budžetom za 2008. godinu, kao krovnim političko-pravnim dokumentom.

III ZAKLJUČAK

Općina Živinice nastavila je svoj razvojni trend. U posljednjih nekoliko godina evidentno bilježi brži rast u odnosu na općine u okruženju. Vrlo je dinamična sa aspekta demografije čiji je rezultat kontinuirano povećanje broja stanovnika, kao i opće ekonomske slike posmatrane kroz razvoj poduzetničkih kapaciteta. Područje općine Živinice postaje sve privlačnije za biznis, rad, ali i život i perspektivu stanovništva.

Obaveza svih nas je da radimo u interesu naše lokalne zajednice i da razvojni trend nastavimo u budućnosti. Moramo istrajati u naporima da u godini koja je pred nama unaprijedimo uslove života svim građanima, bez obzira da li žive na selu ili u gradu. Učinimo te uslove kvalitetnijim kroz ostvarenje naše vizije o prostorno zaokruženoj, infrastrukturno povezanoj, ekološki čistoj, turistički privlačnoj i za život ugodnoj sredini.

Ako se zajednički potrudimo uspjeh neće izostati, a perspektiva je zagarantovana.

OPĆINSKI NAČELNIK
mr.sci. Hasan Muratović